

ZELENA JAVNA NABAVA - NOVOSTI

INTERVJU

Ekološka hrana u zagrebačkim školama – zelena javna nabava iz ugla naručitelja

Može li javna nabava promijeniti ono što djeca jedu u školi? O pilot-projektu zelene javne nabave ekološki uzgojene hrane za osnovne škole Grada Zagreba razgovarali smo sa Sonjom Karoglan Todorović, voditeljicom projekta i predsjednicom Radne skupine za zelenu javnu nabavu i urbanu prehranu Grada Zagreba, te mr. sc. Miroslavom Kovačem, višim stručnim savjetnikom pročelnice Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje. Projekt je nastao kao odgovor na sustav u kojem je niža cijena često bila dominantan kriterij odabira. U razdoblju od 2023. do 2026. ugovoreno je oko 130 tona ekološki uzgojene hrane i 85.000 jaja, a gotovo 98 % namirnica dolazi iz domaćih izvora. U razgovoru smo se osvrnuli na dinamički sustav javne nabave kao ključni alat projekta i na zelene kriterije: udaljenost od mjesta proizvodnje, svježinu proizvoda i vrstu ambalaže. Govorili smo i o tome kako su ti kriteriji uravnoteženi s cijenom, koja je zadržala 65 bodova, te o prethodnom savjetovanju s lokalnim OPG-ovima i ekološkim proizvođačima. Sugovornici ističu da je uz dobru pripremu i suradnju svih sudionika moguće uspješno uključiti ekološke proizvode u školsku prehranu. Projekt je sada u drugoj fazi, u koju su se uz 32 osnovne škole uključila i 9 dječjih vrtića. [U nastavku pročitajte cijeli intervju...](#)

fotografija: Privatna arhiva

Sonja Karoglan Todorović
voditeljica projekta, Grad Zagreb

Kako potaknuti MSP-ove da se uključe u zelenu javnu nabavu kao dobavljači

fotografija: Claude Design

Mala i srednja poduzeća čine više od 99 % svih poslovnih subjekata u Hrvatskoj i Europskoj uniji, no u (zelenoj) javnoj nabavi u prosjeku sudjeluju slabije. Kako je vrijednost zelenih ugovora 2024. premašila 2,3 milijarde eura, riječ je o tržištu koje raste i otvara prilike i manjim ponuditeljima.

MSP-ove najčešće koče ograničen pristup kapitalu, administrativno opterećenje i nedostatak znanja za pripremu složene dokumentacije, a zelena nabava tomu dodaje trošak certificiranja i zahtjevnije tehničke specifikacije.

Zakon o javnoj nabavi već nudi alate koji olakšavaju pristup: podjelu nabave na grupe, zajednice ponuditelja, razmjerne uvjete sposobnosti i mogućnost dokazivanja jednakovrijednosti kada ponuditelj nema znak za okoliš. Sam EU Ecolabel, koji nosi više od 100.000 proizvoda i usluga, pojednostavljuje dokazivanje sukladnosti jer dobavljač ne mora u svakom postupku iznova dostavljati tehničku dokumentaciju.

Ulaganja u certifikaciju i zelenu tranziciju mogu se sufinancirati iz NPOO-a, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Modernizacijskog fonda te jamstvima i kreditima HAMAG-BICRO-a i HBOR-a. Poduzetnicima se preporučuje da prate planove nabave i prethodna savjetovanja, razmotre zajedničku ponudu s drugim manjim poduzećima i iskoriste besplatne edukacije o zelenoj javnoj nabavi. [Više u članku.](#)

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Zelena nabava u obrazovanju: primjer školskih obroka

Prehrana u školskoj kuhinji jedna je od rijetkih javnih usluga koju djeca koriste svaki dan, pa odluke o tome što i od koga škola nabavlja izravno utječu na zdravlje učenika, lokalno gospodarstvo i okoliš.

Za nabavu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Hrvatska ima dva podzakonska akta koja naručiteljima nude gotov model ocjenjivanja ponuda: Odluku o kriterijima i relativnim ponderima za odabir ekonomski najpovoljnije ponude (NN 33/2019) i Odluku o uvjetima i kriterijima koje pri javnoj nabavi moraju zadovoljiti poljoprivredni i prehrambeni proizvodi (NN 41/2020). Na njih se naručitelj može izravno pozvati u dokumentaciji.

Izvor fotografije: Getty Images

Članak donosi konkretne primjere tehničkih specifikacija: za sezonsko voće zahtjev da je ubrano najkasnije tri dana prije isporuke uz izjavu o datumu berbe; za mlijeko bodovanje udaljenosti proizvodnje u rasponima koji daju prednost lokalnim mljekarama; za kruh dnevnu isporuku iz pekare u krugu od nekoliko desetaka kilometara; te zaseban kriterij koji nagrađuje povratnu ambalažu i visok udio recikliranog materijala.

Donosi i izazove u primjeni: manji broj lokalnih dobavljača koji mogu kontinuirano isporučivati tražene količine i ograničeni proračuni školskih kuhinja. [Više u članku.](#)

Zelena javna nabava u Hrvatskoj 2015. – 2025.: pregled i trendovi

Ministarstvo gospodarstva objavilo je u lipnju 2026. konačno Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2025. godinu. To je prvo izvješće izrađeno prema novoj metodologiji usklađenoj s OECD-ovim pokazateljima i donosi znatno detaljniju sliku zelene nabave.

Prema dosadašnjem nizu podataka broj zelenih ugovora porastao je s 29 u 2015. na 5.643 u 2024. godini, a njihova vrijednost na 2,32 milijarde eura. Udio zelenih ugovora u ukupnoj vrijednosti javne nabave objavljene putem EOJN-a popeo se s 3,37 % u 2018. na 18,74 % u 2024., pa je gotovo svaki peti euro otpadao na ugovor sa zelenim mjerilom. Najizraženiji rast vremenski se poklapa s pripremama za Odluku o provedbi zelene javne nabave (NN 137/24), kojom je od 1. siječnja 2025. zelena nabava postala obvezna za tijela državne uprave.

Za 2025. izvješće bilježi 5.830 zelenih ugovora u vrijednosti od 1,85 milijarde eura, od čega je 787 ugovora provedeno izravno prema Odluci. Najveći dio vrijednosti otpada na radove (61,4 %), ponajviše na energetska obnova zgrada te izgradnju škola i sportskih dvorana. Zbog promjene metodologije podaci za 2025. nisu izravno usporedivi s prethodnim nizom. [Pročitajte više u članku.](#)

vizual: Canva AI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Radnička cesta 80, Zagreb
Email zelena.nabava@mzozt.hr

Zelena javna nabava newsletter je inicijativa Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

Ovaj newsletter je namijenjen samo u informativne svrhe. Autor se trudi pružiti točne i pouzdane informacije, međutim svaka odluka koju donesete na temelju informacija iz ovog newslettera je isključivo na vašu vlastitu odgovornost. Email za odjavu: zelena.nabava@mzozt.hr

[Želite li primati obavijesti o novostima u svijetu javne nabave pretplatite se na newsletter ovdje.](#)